

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoPom/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922203467
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6922203467.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého : O. B., nar. XX. XX. XXXX, t.č.: N. pre deti a rodiny K., so sídlom XXX XX Z., Na dolinách XXX/XX, dieťa rodičov: matka : O. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale D. X. X., t.č. D. K. a otec - O. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. Žíp, za účasti Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom 812 85 Bratislava, Štúrova 2, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, so sídlom Rimavská Sobota 979 01 Čerenčianska 18 na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota a odvolaní Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Bratislava proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota číslo konania 7PPOm/1/2022-22 zo dňa 21.10.2022, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7PPOm/1/2022-22 zo dňa 21.10.2022 m e n í tak, že n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým o d n í m a maloletého O. B., nar. XX. XX. XXXX, t.č.: Centrum pre deti a rodiny K., so sídlom XXX XX Z., Na dolinách XXX/XX, z ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny K., so sídlom XXX XX Z., Na dolinách XXX/XX a u m i e s t ň u j e ho do ústavnej starostlivosti Reedukačného centra V., so sídlom XXX XX V., X. XXX, do právoplatného skončenia konania vo veci zmeny umiestnenia maloletého dieťaťa O. B., nar. XX. XX. XXXX, v rámci výkonu rozhodnutia, ktorým bola maloletému dieťaťu nariadená ústavná starostlivosť, ktoré začne z úradnej povinnosti Okresný súd Rimavská Sobota a v ktorom rozhodne o zmene umiestnenia maloleté dieťa.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“) zamietol návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota (ďalej „ÚPSVaR“), ktorý bol súdu doručený dňa 20.10.2022 na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd v zmysle § 365 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“) neodkladným opatrením nariadil, aby Centrum pre deti a rodiny K., Na Y. XX, odovzdalo maloletého do reedukačného centra, ktoré svojim rozhodnutím určí súd.

1.1 Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia konštatoval, že ÚPSVaR návrh odôvodnil tým, že : „Maloletý je umiestnený na základe rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/147/18 v ústavnom zariadení, a to v Centre pre deti a rodiny K., Na dolinách XX, vzhľadom na nariadenú ústavnú starostlivosť. Ďalej uviedol, že maloletý sa opakovane dopúšťa "sexuálneho zneužívania, ktorých sa dopúšťa priamo v centre alebo cez prázdniny aj v domácom prostredí. Tiež poukázal na to, že otázka premiestnenia dieťaťa do vhodného zariadenia sa rieši tunajším orgánom SPODaSK od r. 2019, pričom aktuálne boli týmto orgánom požiadané štyri reedukačné centrá, ktoré majú v programe poskytovanie vzdelávania v špeciálnych základných školách a to I., V., X. a U. - V. X. s tým, že ani jedno z týchto zariadení maloletého nemôže prijať. V návrhu sa ďalej uvádza, že maloletý je psychiatrický pacient s mentálnou retardáciou, opakovane niekoľkokrát hospitalizovaný na psychiatrických oddeleniach a v

súčasnosti je umiestnený na špecializovanej skupine detí s poruchami správania v Centre pre deti a rodiny K.. Dňa 06. 10. 2022 bolo oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR v Rimavskej Sobote z odboru kriminálnej polície OR PZ Rimavská Sobota doručené upovedomenie o tom, že vo veci sexuálneho zneužívania bolo dňa 04. 10. 2022 vyšetrovateľom PZ začaté trestné stíhanie, kde ku skutku došlo cez letné prázdniny, počas pobytu, kedy mal mal. O. sexuálne zneužívať svojich súrodencov. Vzhľadom k tomu, že maloletý svojim konaním ohrozuje život a zdravie nielen sebe ale aj ďalších detí, ktoré sú umiestnené v centre orgán SPODaSK navrhuje, aby súd neodkladným opatrením, aby Centrum pre deti a rodiny K. odovzdalo maloletého do reedukačného centra, ktoré svojim rozhodnutím určí súd.“

1.2. Súd prvej inštancie ďalej v rámci odôvodnenia uznesenia konštatoval, že z pripojeného spisu 10P/126/2022 súd zistil, že dňa 12. 09. 2022 bol podaný podnet podľa § 115 CSP na začatie konania o zmene zariadenia na výkon rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým. Súd uznesením 10P/126/2022-37 zo dňa 18. 10. 2022 o podnete okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota na začatie konania o zmene zariadenia na výkon rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti rozhodol tak, že konanie sa nezačína, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ..."k zrušeniu ústavnej starostlivosti u maloletého nemôže dôjsť, pretože jeho správanie musí byť korigované a aj keď je zvládnutie jeho výchovy v podmienkach centra náročné, jedine z tohto centra môže byť maloletý pripravený na osamostatnenie sa a prípadné akékoľvek uloženie výchovného opatrenia by nebolo ani účinné ani účelné. Jediným vhodným riešením v tejto situácii by bolo - jeho umiestnenie do špecializovaného zariadenia - detenčného zariadenia, ktoré na Slovensku doposiaľ vytvorené nebolo, kde by sa maloletý podrobil liečbe a zároveň by mu bola poskytovaná adekvátne zdravotná starostlivosť a ak by bolo možné, po dovŕšení 18. roku veku by následne prešiel do domova sociálnych služieb. Ďalšou možnosťou by bolo nariadenie ochrannej liečby na psychiatrickom oddelení, v niektorom zdravotníckom zariadení".

1.3. Následne okresný súd uviedol, že z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Rimavská Sobota, k možnosti umiestnenia maloletého, ktoré bolo doručené dňa 10. 10. 2022 k sp. zn. 10P/126/202, súd zistil nasledovné: "Po začatí prevýchovy, resp. pri práci s deťmi sa využívajú rôzne psychoterapeutické metódy, ktorým jedinec s tak nízkym intelektom nerozumie, má zníženú schopnosť uvedomovať si, čo sa od neho očakáva a čo musí urobiť. Je vysoký predpoklad, že akékoľvek uloženie výchovného opatrenia, by nebolo účelné a účinné. Orgán SPODaSK zastáva názor, že zvládnutie výchovy mal. O. je v podmienkach centra náročné, avšak jedine z tohto prostredia môže byť chlapec pripravený, v rámci cieľa plánu sociálnej práce s dieťaťom - príprava na osamostatnenie, na "prechod" do centra sociálnych služieb. Aj to až po vybavení invalidného dôchodku. Jediným vhodným riešením v tejto situácii by bolo - jeho umiestnenie do špecializovaného zariadenia - detenčného zariadenia, ktoré na Slovensku doposiaľ vytvorené nebolo, kde by sa maloletý podrobil liečbe a zároveň by mu bola poskytovaná adekvátne zdravotná starostlivosť a ak by bolo možné, po dovŕšení 18. roku veku by následne prešiel do domova sociálnych služieb. Ďalšou možnosťou by bolo nariadenie ochrannej liečby na psychiatrickom oddelení, v niektorom zdravotníckom zariadení".

1.4. Na základe uvedených skutočností potom súd prvej inštancie vyhodnotil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za nedôvodný a zamietol ho, na základe toho že : „Z písomného návrhu v predmetnej veci nemožno vyvodiť záver, že by v súčasnej dobe bola natoľko osvedčená potrebnosť okamžitého riešenia danej situácie, aby súd vydal rozhodnutie o neodkladnom opatrení ohľadom dočasnej zmeny umiestnenia. Za daného stavu nie je možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť aj s prihliadnutím na vyjadrenie ÚPSVaR Rimavská Sobota zo dňa 10. 10. 2022, z ktorého vyplynulo, že napriek tomu, že zvládnutie výchovy maloletého v súčasných podmienkach Centra pre deti a rodiny K. je náročné iné zariadenie v súčasnosti neprichádza do úvahy. Vzhľadom na citované zákonné ustanovenia a v návrhu uvádzané skutočnosti súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 365 ods. 1 CMP, aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že vo veci starostlivosti o maloletého súd naposledy rozhodoval v konaní 10P/126/2022 uznesením sp. zn. 10P/126/2022-37 zo dňa 18. 10. 2022, ktoré rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý ÚPSVaR, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Rimavská Sobota podal dňa 20. 10. 2022 neobsahuje dôvody, ktoré by súd považoval za dôvody odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia. Súď je toho názoru, že podaním predmetného návrhu, kde ani neuvádza konkrétne reedukačné centrum, kde by mal byť maloletý umiestnený sa navrhovateľ pokúša docieľiť zmenu zariadenia, aj napriek tomu, že v konaní

10P/126/2022 vo svojom vyjadrení k možnosti umiestnenia maloletého zo dňa 10. 10. 2022 uvádza opak, preto súd návrh na vydanie predmetného neodkladného opatrenia, ktorý považuje za zmätočný a neodôvodnený v celom rozsahu zamietol.“

2. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podali v zákonnej lehote odvolania ÚPSVa R v Rimavskej Sobote a aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave (ďalej „GP SR“), ktorá v súlade s § 13 ods. 1 CMP zahlásila svoj vstup do konania po rozhodnutí súdu prvej inštancie.

3. ÚPSVaR v odvolaní uviedol, že ako orgán SPODaSK pristúpil k podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletého na základe opakovaných podaní a zistení o nevhodnom správaní ako v centre, v ktorom je umiestnený, ako aj v prirodzenom rodinnom prostredí počas krátkodobých pobytov. Dňa 06. 10. 2022 bolo ÚPSVaR z odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva PZ Rimavská Sobota doručené upovedomenie o tom, že vo veci sexuálneho zneužívania, ktoré bolo dňa 24.08.2022 oznámené na Okresnú prokuratúru Rimavská Sobota, začal dňa 04. 10. 2022 vyšetrovateľ PZ trestné stíhanie. Ku skutku došlo cez letné prázdniny, počas pobytu, kedy mal. O. mal sexuálne zneužívať svojich súrodencov. Zo správy CDR K., vypracovanej dňa 04.11.2022 o aktuálnom psychickom stave a správaní maloletého je zrejmé nasledovné: „U maloletého O. B. sa aj naďalej manifestuje neprimerané sexualizované správanie až hypersexuálne správanie. Otvorene hovorí o svojej homosexuálnej orientácii, nepretržite sa snaží o sexuálne kontaktovanie, narušuje intímnu zónu ostatných. Aj napriek upozorneniam od pedagogických zamestnancov vyvíja úsilie, aby mohol deti i zamestnancov CDR hľadiť po tele, sústavne ich objíma Vychovávateľa dohliadajú. aby ípsačné aktivity nevykonával v prítomnosti ostatných detí. K tejto činnosti však využíva často aj nevhodné prostriedky (vysávač a pod). V popredí jeho myslenia sú sexuálne, erotizované predstavy a fantázie, ktoré spontánne verbalizuje okoliu. U maloletého zrejme dochádza ku narušeniu kontaktu s realitou, O. nedokáže v plnej miere rozlíšiť, či ide o zažitý skutočný, fyzický, sexuálny kontakt alebo o ním vykonštruovanú predstavu, prípadne túžbu V krátkom období od leta 2022 došlo medzi ním a inými chlapcami ako aj medzi ním a biologickými súrodencami opakovane k sexuálnemu kontaktu V týchto prípadoch CDR K. ihneď v danej veci konalo, podalo trestné oznámenie, informovalo kuratelu, prokuratúru i pedopsychiatra. premiestnilo mal. na inú špecializovanú samostatnú skupinu, kde však jeho sexualizované správanie pretrváva. V rámci psychologickkej starostlivosti intenzívne s maloletým pracuje psychológ CDR a poskytuje mu dlhodobu sexuálnu výchovu primerane k aktuálnemu emočnému stavu a rozumových schopnostiam. Mal. O. má výrazne oslabené rozumové schopnosti- stredná mentálnu retardácia i zníženú frustračnú toleranciu. Disponuje informáciami o sexualite, vie rozlíšiť vhodné aj nevhodné sexuálne správanie, koná však pudovo, živočíšne, jeho libido bolo už aktivizované, sexuálne zážitky maloletému vyvolávajú pocity slasti a uspokojenia. Psychodiagnostikou zameranou na skryté a potláčané sklony osobnosti je zachytené úsilie maloletého dostať sa v každej situácii, vrátane sexuálnej interakcie do superiornej pozície-byť dominantný. Na frustráciu vrátane v tej v sexuálnej sfére reaguje agresivitou a hnevom. U O. sú prítomné hysteriformné prejavy vrátane sklonu k demonštrativnosti a k robenia scén. Mal O. sa ireálne viaže na vybranú osobu, na každú zmenu reaguje ako na stratu objektu. Napätie vyplývajúce z tejto väzby alebo tendencie viazať sa sú ním uvedomované ukazovateľom sú prejavy nenásytnej túžby po slasti. Dané skutočnosti majú za následok, že mal O. B. koná výrazne nevhodným spôsobom v oblasti sexuality a to vzhľadom ku svojej skrytej potrebe po dominancii vo vzťahoch, zvýšenej túžbe. zvýšenej túžbe po slasti, zníženej úrovni rozumových schopnosti a ľahkej ovplyvniteľnosti.“

3.1. ÚPSVaR na základe citovanej správy má za to, že vyššie uvedené skutočnosti sú tak závažné, že bezprostredne ohrozujú život a zdravie maloletého, jeho fyzický, psychosociálny, emocionálny, psychosexuálny i morálny vývin, ako aj zdravie, život, fyzický, psychosociálny, emocionálny, psychosexuálny i morálny vývin iných osôb a riziká, ktoré vyplývajú z neobmedzenia maloletého sú väčšie ako riziká vyplývajúce z jeho obmedzenia. Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že starostlivosť o maloletého si vyžaduje zaradiť do procesu starostlivosti aj výchovné opatrenia, ktoré nie je možné v CDR vykonávať. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je orgán SPODaSK toho názoru, že vydanie neodkladného opatrenia v zmysle podaného návrhu je dôvodné, keďže u maloletého možno konštatovať, že je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený a taktiež s prihliadnutím na iné maloleté deti, s ktorými prichádza mal. O. do kontaktu, je ich zdravie a priaznivý vývoj jeho správaním vážne ohrozené a narušené. Pri hľadaní vhodného zariadenia, do ktorého by mohol byť maloletý O. premiestnený, bolo zistené, že vzhľadom na vzdelávacie potreby dieťaťa prichádzajú do úvahy 4 reedukačné centrá, v ktorých je možné vzdelávanie na špeciálnej základnej škole a to RC X., RC U. - V. X., RC I. a RC V., ktoré J. so žiadosťou o prijatie oslovil. S poukazom na znenie § 122 zákona

č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní, v zmysle ktorého sa do reedukačného centra prijímajú deti po absolvovaní diagnostiky, oslovil s možnosťou prijatia aj Diagnostické centrum K. V. a Diagnostické centrum a G. M. V., odpovede dožiadaných zariadení sú prílohou návrhu. Orgán SPODaSK vzhľadom na krátkosť času mailom dožiadal tieto zariadenie o doplnenie odpovedí, ktoré tvoria prílohu tohto odvolania.

3.2. K námietke súdu, že ÚPSVaR vo svojom návrhu neuviedol konkrétne zariadenie, do ktorého by bolo možné maloletého premiestniť, odvolateľ poukázal na to, že reedukačné centrá a diagnostické centrá nie sú v gescii sociálnych vecí a teda orgán SPODaSK nemá kompetenciu k určeniu konkrétneho zariadenia. Orgán SPODaSK musí vychádzať len zo súhlasu s prijatím dieťaťa toho-ktorého zariadenia, avšak súd o prijatí rozhodnúť môže. Na základe odpovedí dožiadaných centier je možné konštatovať, že žiadne z oslovených centier nesúhlasí s prijatím mal. O.. Triedou pre žiakov s „B“ variantom disponuje len RC V.. Vzhľadom na vyššie uvedené ÚPSVaR navrhuje, aby súd druhej inštancie rozhodnutie prvoinštančného súdu zrušil a vydal neodkladné opatrenie a nariadil, aby Centrum pre deti a rodiny K., Na Y. XX, odovzdal maloletého do reedukačného centra, ktoré svojím rozhodnutím určí súd.

4. GP SR, ako odvolateľ, podal odvolanie z dôvodov vymedzených v § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku, ako aj § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, keďže má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a súd prvej inštancie nesprávne, resp. neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Uznesenie okresného súdu, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, považuje GP SR za uznesenie vydané v príkrom rozpore so zákonom, pri ktorého vydaní súd prvej inštancie evidentne opomenul, že jeho zákonnou povinnosťou je konať v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a ktorý záujem má súd hľadať aj v situácii, v ktorej sa maloletý, aktuálne súdnym rozhodnutím umiestnený v Centre pre deti a rodiny K., ocitol. Uznesenie je založené na nesprávnych a neúplných skutkových zisteniach a nesprávnom právnom posúdení veci.

4.1. GP SR v odvolaní namieta, že v situácii, kedy navrhovateľ súdu osvedčil, že maloletý O. sa v súčasnosti opakovane dopúšťa sexuálneho zneužívania priamo v Centre pre deti a rodiny K., v ktorom je súdnym rozhodnutím umiestnený a v čase letných prázdnin aj priamo v domácom prostredí, považuje za nepochopiteľné a nesprávne tvrdenie súdu prvej inštancie, podľa ktorého z písomného návrhu nemožno vyvodiť záver, že by „v súčasnej dobe bola natoľko osvedčená potrebnosť okamžitého riešenia danej situácie, aby súd vydal rozhodnutie o neodkladnom opatrení ohľadom dočasnej zmeny umiestnenia“. GP SR zastáva názor, že samotná skutočnosť, že maloletý O., ktorý je psychiatrickým pacientom, v súčasnosti opakovane sexuálne zneužíva iné deti a to (aj) priamo v Centre pre deti a rodiny K., kde je umiestnený, dostatočne osvedčuje potrebu okamžitého riešenia situácie a potrebu jeho premiestnenia do reedukačného centra, ktoré je podľa platnej právnej úpravy špeciálnym výchovným zariadením určeným na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v iných zariadeniach alebo v prirodzenom rodinnom prostredí by nevedli k náprave (§ 4 ods. 1 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v znení neskorších predpisov). So skutočnosťou, pre ktorú súd prvej inštancie nepovažuje za relevantný, resp. postačujúci dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veci maloletého a jeho stupňujúcu sa sexuálnu odbrzdenosť a opakované sexuálne zneužívanie iných detí, sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí absolútne žiadnym spôsobom nevysporiadal, preto záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého „návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje dôvody, ktoré by súd považoval za dôvody odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia“, nemôže generálna prokuratúra v danej situácii hodnotiť inak, ako záver svojvoľný. Plne rešpektujúc ustanovenie § 365 ods. 1 CMP generálna prokuratúra zastáva názor, že samotná skutočnosť, že sa maloletý O. opakovane dopúšťa sexuálneho zneužívania iných detí, svedčí o vážnom narušení tak zdravia (psychického), ako aj priaznivého vývoja maloletého a odôvodňuje, aby bol premiestnený z centra pre deti a rodiny, v ktorom je aktuálne umiestnený a bol dočasne zverený do starostlivosti reedukačného centra. V centre pre deti a rodiny K., v ktorom je umiestnený, je maloletý v súčasnosti ohrozením zdravia a vývoja detí umiestnených v tomto zariadení, ktoré boli do tohto zariadenia umiestnené súdmi s tým, že toto umiestnenie bude v ich najlepšom záujme. V súčasnosti je však každý deň pobytu v zariadení ohrozením týchto detí a to práve v dôsledku prejavov správania maloletého O., ktorého aktuálny zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špeciálnom výchovnom zariadení, ktorým

Centrum pre deti a rodiny K. nie je. Odvolateľ zdôraznil, že o vážnom narušení zdravia a vývoja u dieťaťa, ktoré počas pobytu v domácom prostredí opakovane sexuálne zneužíje svojich štyroch mladších súrodencov (najmladší U. mal v čase sexuálneho zneužitia len 4 roky) a následne pokračuje v sexuálne neprispôsobivom správaní aj priamo v Centre pre deti a rodiny K. voči ďalším deťom (napr. E. D., s ktorým opakovane vykonal análny, ako aj orálny styk), predsa nemožno mať žiadne pochybnosti.

4.2. GP SR ako odvolateľ ďalej v odvolaní uviedol, že súčasná právna úprava diferencuje reedukačné centrá v § 122 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré ustanovenie citoval a poukázal aj na ustanovenie § 122 ods. 6 školského zákona a na § 5 ods. 1 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v znení neskorších predpisov. V nadväznosti na citované ustanovenia generálna prokuratúra považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že žiadne z ustanovení platnej právnej úpravy neoprávňuje reedukačné centrá vyberať si, ktoré dieťa vo veci, o ktorej rozhoduje súd, príjmu, alebo vopred, ešte pred umiestnením dieťaťa do zariadenia a akoukoľvek prácou s dieťaťom, vyhodnocovať úspešnosť novej reedukácie. Osobitne v spojitosti s tvrdením súdu prvej inštancie, podľa ktorého návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo možné vyhovieť „s prihliadnutím na vyjadrenie ÚPSVaR Rimavská Sobota zo dňa 10.10.2022, z ktorého vyplynulo, že napriek tomu, že zvládnutie výchovy maloletého v súčasných podmienkach Centra pre deti a rodiny K. je náročné, iné zariadenie v súčasnosti neprichádza do úvahy“, považuje generálna prokuratúra za nevyhnutné zdôrazniť, že situácia maloletých detí nie je normovateľná veličina, ale mení sa častokrát zo dňa na deň, preto pokiaľ ÚPSVaR v nadväznosti na aktuálnu situáciu maloletého návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia súd žiada, aby bol maloletý dočasne zverený do reedukačného centra, uvedenú skutočnosť nemožno pričítať na ťarchu navrhovateľa, ale je povinnosťou súdu, aby prihliadajúc na najlepší záujem maloletého O. vyhodnotil splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia a v súlade so zásadou iura novit curia vec riadne právne posúdil a to aj z hľadiska možností umiestnenia maloletého do konkrétneho typu zariadenia určeného na výkon súdnych rozhodnutí.

4.3. GP SR zastáva názor, že okrem toho, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, predmetnú vec zároveň nesprávne právne posúdil. Z rozhodnutia súdu vyplýva, že v danom prípade síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, keď pri vyhodnocovaní podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia výslovne zohľadňoval, že vo veci starostlivosti o maloletého súd naposledy rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. 10P/126/2022 uznesením č. k. 10P/126/2022-37 z 18.10.2022, ktoré uznesenie ku dňu rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení nenadobudlo právoplatnosť. Uvedená skutočnosť je v predmetnej veci bez akejkoľvek právnej relevancie, keďže práve osobitný charakter neodkladných opatrení umožňuje ich nariadenie pred začatím konania, počas konania, ale aj po jeho skončení a vo veciach maloletých dokonca aj bez návrhu. Z doterajšieho postupu okresného súdu vo veci maloletého O. je pritom zrejmé, že súd evidentne opomína, aký je účel neodkladných opatrení a že je povinnosťou súdu vo veciach maloletých detí konať v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti GP SR navrhuje, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletý O. B., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zverený do starostlivosti reedukačného centra, ktoré súd svojím rozhodnutím určí.

5. K odvolaniu ÚPSVaR sa vyjadril druhý odvolateľ GP SR, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s odvolaním Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, ktoré plne korešponduje s jeho odvolaním. Skutočnosti uvádzané ÚPSVaR v odvolaní podľa názoru generálnej prokuratúry dostatočným spôsobom osvedčujú vážne narušenie zdravia, ako aj priaznivého vývoja maloletého O. a zároveň svedčia o bezprostrednom ohrození zdravia a priaznivého vývoja detí aktuálne umiestnených v Centre pre deti a rodiny Zlatovce. Rešpektujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi (článok 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa), GP SR zastáva názor, že v predmetnej veci sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP, ktorým bude maloletý O. dočasne zverený do starostlivosti reedukačného centra určeného súdom.

6. Odvolací súd, vzhľadom k tomu, že mal povinnosť v zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 vety druhej CSP doručovať rodičom maloletého dieťaťa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj obe odvolania, rovnako ako odvolateľom ich odvolania navzájom, doručoval

obom rodičom, ako aj obom odvolateľom uvedené listiny spolu s výzvou na vyjadrenie sa k odvolaniam, pokiaľ to považujú za potrebné. Bol tak všetkým účastníkom vytvorený procesný priestor na realizovanie ich procesných práv. Odvolací súd konštatuje, že do momentu rozhodovania odvolacieho súdu sa rodičia k odvolaniam ÚPSVaR a GR SP nevyjadrili. Odvolací súd vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia a účel ktorý má plniť a ktorý sa ním sleduje, má za to, že v danej veci má absolútnu prioritu ochrana maloletého dieťaťa a jeho záujmy vzhľadom na nutnosť a potrebu neodkladne upraviť jeho pomery, podporne aj s poukazom na zákonnú lehotu na vydanie neodkladného opatrenia vyplývajúcu z ustanovenia § 365 ods. 2 CMP v konkrétnej veci. Je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 329 ods. 1 vety druhej CSP neumožňuje súdu rozhodnúť v zákonnej lehote podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CMP, avšak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je nesporne pred procesnými lehotami prioritným sledovanie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa a nutnosť zabezpečiť ochranu práv maloletého dieťaťa tam, kde nevyhnutne vyvstáva, vzhľadom na reálnu hrozbu priameho ohrozenia priaznivého vývoja, života a zdravia dieťaťa a má (musí mať) tak vždy absolútnu prioritu.

7. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 329 ods. 1 CSP uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, že nariadil neodkladné opatrenie v znení, v akom je obsiahnuté vo výroku tohto uznesenia.

8. Podľa ustanovenia § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 a 2 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

10. Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

11. Podľa čl. 4 CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

12. Vychádzajúc z čl. 5 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej Zákon o rodine), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečia a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa ustanovenia § 122 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej „školský zákon“),

reedukačné centrum na základe výchovno-vzdelávacieho programu a individuálneho reedukačného programu poskytuje deťom do veku 18 rokov s možnosťou predĺženia o jeden rok výchovu a vzdelávanie vrátane prípravy na povolanie s cieľom ich opätovného začlenenia do pôvodného sociálneho prostredia na žiadosť dieťaťa. Do reedukačného centra sa prijímajú deti po absolvovaní diagnostiky.

15. Podľa ustanovenia § 122 ods. 2 písm. b/ školského zákona, do reedukačného centra sa prijímajú deti na základe neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu.

16. Podľa § 122 ods. 3 školského zákona, reedukačné centrá sa podľa vnútornej organizácie môžu diferencovať na

a) reedukačné centrá pre deti do 15. rokov veku, prípadne do ukončenia povinnej školskej dochádzky v základnej škole,

b) reedukačné centrá pre deti od 15. rokov veku,

c) reedukačné centrá pre deti do ukončenia ich prípravy na povolanie.

Do reedukačných centier sa spravidla prijímajú deti oboch pohlaví.

17. Podľa § 122 ods. 6 školského zákona, v reedukačnom centre sa môžu zriaďovať podľa potreby oddelenia

a) pre deti vyžadujúce zvýšenú starostlivosť,

b) s ochranným uzatvoreným režimom,

c) s otvoreným režimom,

d) pre neplnoleté matky s deťmi.

18. Podľa § 122 ods. 7, ak sa reedukačné centrum zriadi tak, že sa vo všetkých výchovných skupinách bude postupovať podľa individuálnych reedukačných programov pre niektoré z oddelení podľa odseku 6, označuje sa ako

a) reedukačné centrum pre deti vyžadujúce zvýšenú starostlivosť,

b) reedukačné centrum s ochranným uzatvoreným režimom,

c) reedukačné centrum s otvoreným režimom,

d) reedukačné centrum pre matky s deťmi.

19. Podľa § 122 ods. 9 školského zákona, oddelenie podľa odseku 6 písm. b) poskytuje starostlivosť deťom, ktorých prevýchova si vyžaduje zvýšené nároky na personálne, priestorové a materiálno-technické zabezpečenie z dôvodu zvýšeného ohrozenia bezpečnosti detí a zamestnancov.

20. Podľa § 122 ods. 12 školského zákona reedukačné centrum je zariadením s nepretržitou prevádzkou.

21. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 a 2 Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 323/2008 Z.z. o špeciálnych výchovných zariadeniach v aktuálnom znení (ďalej „vyhláška“), reedukačné centrum sa zameriava na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v iných zariadeniach alebo v prirodzenom rodinnom prostredí by nevedli k náprave. Reedukačné centrum poskytuje deťom výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytvorenie predpokladov na ich osobnostnú a sociálnu integráciu.

22. Podľa § 5 ods. 1 vyhlášky, reedukačné centrum pre deti vyžadujúce zvýšenú starostlivosť poskytuje starostlivosť

a) deťom s narušeným psychosociálnym vývinom, ktoré vyžadujú z dôvodu chronického ochorenia zvýšený zdravotný dohľad, dlhodobé podávanie liekov alebo špeciálnu diétu, a deťom so zdravotným postihnutím, ktorých zdravotné postihnutie túto starostlivosť vyžaduje; reedukačný proces je rozšírený o liečebný režim,

b) deťom s narušeným psychosociálnym vývinom, u ktorých reedukačný proces v reedukačnom centre nebol úspešný,

c) deťom s psychiatrickou diagnózou alebo deťom závislým od psychoaktívnych látok po detoxikácii, ktorým sa z týchto dôvodov nemôže poskytovať starostlivosť v ostatných špeciálnych výchovných zariadeniach.

23. Podľa § 6 ods. 1 vyhlášky, reedukačné centrum s ochranným uzatvoreným režimom poskytuje starostlivosť

- a) deťom s narušeným psychosociálnym vývinom spojeným s recidívou trestnej činnosti,
- b) deťom s narušeným psychosociálnym vývinom spojeným s opakujúcim sa konaním, ktoré má znaky trestného činu,
- c) deťom s narušeným psychosociálnym vývinom spojeným s agresivitou.

24. Podľa § 6 ods. 5 vyhlášky do reedukačného centra s ochranným uzatvoreným režimom sa prijímajú len deti s uloženou ochrannou výchovou na základe rozhodnutia súdu.

25. Odvolací súd, po vyhodnotení všetkých doposiaľ známych skutočností, ktoré boli obsiahnuté v návrhu ÚPSVaR na nariadenie neodkladného opatrenia, v pripojených listinných dôkazoch obsiahnutých v spise, ako aj z obsahov oboch odvolaní a ich príloh, sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v danej veci neboli naplnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle zákonnej dikcie ustanovenia § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Odvolací súd prijal záver, že viaceré už teraz známe okolnosti vyvolávajú potrebu a naliehavosť dočasne upraviť pomery maloletého O. a to zmenou jeho doterajšieho umiestnenia v rámci súdom nariadenej ústavnej starostlivosti, nakoľko už teraz sú zrejmé tak zásadné a závažné ohrozenia na jednej strane jeho zdravého a priaznivého psychického a fyzického vývoja, jeho zdravý vývoj je už teraz vážne ohrozený, no je taktiež na druhej strane zrejmé, že je vážnym ohrozením pre zdravý psychický, emocionálny aj fyzický vývoj pre ostatné deti v jeho okolí.

26. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa súdu vyplýva zo zákona, no i z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná, povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a v prvom rade prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa (v širšom kontexte všetkých maloletých detí, na ktoré by eventuálne rozhodnutie súdu malo a mohlo mať dopad). Z návrhu ÚPSVaR v Rimavskej Sobote vyplynuli pre odvolací súd zásadné a závažné okolnosti, ktoré vyznievajú ako vysoko rizikové jednak pre maloletého O., vo vzťahu ku ktorému sa navrhuje zmena jeho umiestnenia vo výkone ústavnej starostlivosti, no vysoko rizikové aj pre iné maloleté deti z jeho okolia a to v dôsledku absolútne nevhodného a neprimeraného násilného a ťažko zvládnuteľného sexuálneho správania sa maloletého O., ktoré nemá znaky ojedinelého skratového správania sa, ale je opakujúce sa a má stupňujúcu tendenciu. Vzhľadom na nevhodnosť a neprípustnosť sexuálneho zneužívania detí v okolí maloletého, ako aj vzhľadom na vysokú rizikovosť potenciality takéhoto nevhodného správania sa maloletého, ktoré už prerástlo až do konania, nesúceho znaky trestného činu, je nevyhnutný zásah do súčasných pomerov maloletého.

27. Nad maloletým O. B. bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 14P/147/2018 zo dňa 31.12.2018 nariadená ústavná starostlivosť a maloletý bol v rámci jej výkonu umiestnený do Centra pre deti a rodiny Zlatovce, kde sa nachádza od 30.11.2018. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, aj z iných listinných dôkazov a vyjadrení obsiahnutých v spise je však zrejmé, že výkon nariadenej ústavnej starostlivosti v tomto type výchovného zariadenia už toho času neplní svoj účel a sledovaný zámer a z hľadiska záujmov, no najmä potrieb a nárokov na zvládnutie maloletého, sú už neefektívne a z hľadiska ochrany maloletého dieťaťa a maloletých detí v jeho okolí, už absolútne nepostačujúce. O to viac vyvstáva naliehavosť potreby poskytnúť tomuto maloletému, no aj maloletým deťom v jeho okolí, ktoré sú vystavené opakujúcemu sa a stupňujúcemu sexuálne nevhodnému správaniu sa ochranu formou jeho vyňatia z nevhodného výchovného prostredia a nutnosť umiestniť ho do adekvátneho ústavného výchovného zariadenia.

28. Je nutné prisvedčiť argumentom GP SR, ako aj ÚPSVaR, že bolo súdu dostatočne osvedčené, že maloletý O. sa v súčasnosti opakovane dopúšťa sexuálneho zneužívania priamo v Centre pre deti a rodiny K., v ktorom je súdnym rozhodnutím umiestnený a v čase letných prázdnin aj priamo v domácom prostredí biologickej rodiny, v dôsledku čoho už bolo voči nemu začaté trestné stíhanie. Už samotná dôvodnosť začatia trestného stíhania pre sexuálne zneužívanie iných (viacerých) maloletých detí a skutočnosť, že maloletý O., ktorý je psychiatrickým pacientom, v súčasnosti opakovane sexuálne zneužíva iné deti a to aj priamo v Centre pre deti a rodiny K., teda pokračuje v sexuálnom zneužívaní, dostatočne osvedčuje potrebu okamžitého riešenia situácie a potrebu jeho premiestnenia do reedukačného centra, ktoré je v zmysle citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 vyhlášky č. 323/2008 Z. z. špeciálnym výchovným zariadením určeným na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených

detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v iných zariadeniach alebo v prirodzenom rodinnom prostredí by nevedli k náprave. Je zrejmé, že umiestnenie a výkon nariadenej ústavnej starostlivosti maloletého v miernejšom zariadení, akým je domov pre deti a rodiny, je absolútne nepostačujúce pre zvládnutie, usmernenie a účinné korigovanie už v súčasnosti vrcholne nevhodného a nebezpečného správania sa maloletého O.. Súčasne zariadenie, kde je maloletý umiestnený, objektívne nemá ani kapacitné, personálne či priestorové vybavenie na účinné zvládnutie nevhodného a nebezpečného správania sa maloletého, no čo je podstatné, nemá ani legislatívne podmienky a legislatívne prípustné nástroje a výchovné metódy na to, aby účinne zvládalo takýto typ narušeného správania sa maloletého a účinne a efektívne zamedzovalo jeho stupňujúcu sa sexuálnu deviáciu a opakované sexuálne zneužívanie iných detí. Reedukačné centrum v zmysle § 4 ods. 1 vyhlášky a § 122 ods. 1 školského zákona má určené výchovno-vzdelávacie programy a metódy pre úspešné a efektívne zvládanie prevýchovy a ďalšej výchovy aj takto narušeného dieťaťa.

29. Odvolací súd uvádza s poukazom na § 122 ods. 7 písm. b/ školského zákona, v spojení s kategorizáciou podľa § 5 a 6 vyhlášky, že sa javí, že stupeň narušenia výchovy a správania sa maloletého O. dosiahol stupeň potreby umiestnenia do reedukačného centra s ochranným uzatvoreným režimom, avšak súd v rámci civilného mimosporového procesu nemá možnosť svojim rozhodnutím (ani v rámci nariadenia neodkladného opatrenia) rozhodnúť o umiestnení maloletého do reedukačného centra s ochranným uzatvoreným režimom a to vzhľadom na dikciu ustanovenia § 6 ods. 5 vyhlášky, v zmysle ktorého do reedukačného centra s ochranným uzatvoreným režimom sa prijímajú len deti s uloženou ochrannou výchovou na základe rozhodnutia súdu, pričom poznámka pod čiarou odkazuje na ustanovenie § 102 Trestného zákona.

30. V záujme ochrany maloletého, ako aj ochrany maloletých detí v jeho okolí potom je nevyhnutné umiestniť ho do reedukačného centra pre deti vyžadujúce zvýšenú starostlivosť (§ 122 ods. 6 písm. a/ školského zákona, a § 5 ods. 1 vyhlášky), pričom v súlade s ustanovením § 122 ods. 2 písm. b/ školského zákona do reedukačného centra sa prijímajú deti na základe (aj) neodkladného opatrenia podľa osobitného predpisu, pričom odkaz je práve na ustanovenia § 360 a § 365 CMP. Je tak súdu umožnené maloleté dieťa umiestniť do reedukačného centra aj neodkladným opatrením, pričom pokiaľ umiestnenie do reedukačného centra je podľa § 122 ods. 1 vety poslednej školského zákona možné po absolvovaní diagnostiky, odvolací súd odkazuje na závery psychologickej správy vypracovanej psychológom Centra re deti a rodiny Zlatovce (č.l. 5 až 11 spisu) a psychologickú správu aktuálneho psychického stavu a správania maloletého ku dňu 04.11.2022 (č.l. 50 spisu), z ktorých je dostatočne zrejmé narušené a nevhodné správanie sa maloletého a to tak afektívne násilné, no najmä neprimerane sexuálne až hypersexuálne.

31.. Plne rešpektujúc ustanovenie § 365 ods. 1 CMP tak už samotná skutočnosť, že sa maloletý O. opakovane dopúšťa sexuálneho zneužívania iných detí, ktoré má stupňujúcu sa tendenciu a svedčí o vážnom narušení tak zdravia (psychického), ako aj priaznivého vývoja maloletého, odôvodňuje, aby bol premiestnený z centra pre deti a rodiny, v ktorom je aktuálne umiestnený a ktoré nemá legislatívne možnosti, ani personálne a materiálne vybavenie takýto stupeň narušenia vývoja maloletého účinne zvládať a bol dočasne zverený do starostlivosti reedukačného centra, ktoré je v zmysle zákonnej úpravy špecializovaným zariadením na reedukáciu aj sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, ktoré nie sú sociálne prispôsobivé a predstavujú ohrozenie svojho okolia. V centre pre deti a rodiny K., v ktorom je umiestnený, je maloletý v súčasnosti ohrozením zdravia a vývoja detí umiestnených v tomto zariadení a toto umiestnenie tak nie je v záujme ani maloletého O., ktorého výchova v tomto zariadení rodinného typu je zjavne nepostačujúca, no nie je v záujme ostatných maloletých detí v tomto zariadení mierneho typu.

32. Pokiaľ mal odvolací súd rozhodnúť o umiestnení maloletého do konkrétneho reedukačného centra, vychádzal zo zoznamu špeciálnych výchovných zariadení vypracovaného a zverejneného na webovom sídle Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Uvedený zoznam so svojou špecifikáciou korešpondoval s vyjadrením ÚPSVaR, že vzdelávanie v špeciálnej základnej škole sú spôsobilé zabezpečiť len dve reedukačné centrá (pri rešpektovaní požiadavky umiestnenia maloletého do reedukačného centra pre deti vyžadujúce zvýšenú starostlivosť) a to so sídlom v V. a so sídlom U.-V. X.. Avšak ako vyplýva z následnej požiadavky nutnosti a potreby zabezpečiť maloletému vzdelávací variant B, prichádza do úvahy jediné zariadenie v rámci Slovenskej republiky a to reedukačné centrum V.,

so sídlom XXX XX V., X. XXX. Aj napriek nesúhlasnému stanovisku riaditeľky predmetného zariadenia, odvolací súd, zdôrazňujúc, že v rámci Slovenskej republiky je toto zaradenie jediným vhodným pre konkrétneho maloletého, potom rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku toho uznesenia.

33. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, vzhľadom na jeho charakter a záujem, ktorý sa týmto procesným inštitútom sleduje - poskytnutie okamžitej a promptnej ochrany v prípade, ak sa preukáže nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, obzvlášť v konaniach s maloletými deťmi, je nevyhnutné starostlivo a maximálne obozretne pristupovať ku všetkým okolnostiam, ktoré sú súdu známe a ktoré poukazujú na potrebu poskytnúť ochranu maloletému dieťaťu (v danom prípade navyše aj ostatným maloletým deťom v jeho okolí). Odvolací súd pri jeho nariadení vychádzal z dostatočne hodnoverných a relevantných listinných dôkazov, ktoré boli obsiahnuté v predloženej spise a ktoré vyvolávali vo svojom súhrne potrebu a neodkladnú naliehavosť poskytnúť maloletému dieťaťu a jeho okoliu ochranu aj preventívne a dočasne. Nie je v záujme maloletého, no najmä nie v záujme ostatných maloletých detí bezprostredne ohrozených jeho nevhodným správaním dosahujúcim intenzitu trestnej činnosti, vyčkávať do právoplatného rozhodnutia súdu o zmene umiestnenia maloletého, vzhľadom na vysoké riziko vyhrocovania jeho agresívneho, nevhodného sexuálneho správania sa až na hranici ohrozovania zdravého psychického, emocionálneho a fyzického vývoja maloletého a iných maloletých detí, čo by mohlo mať už neskôr oveľa vážnejšie a ťažšie odstrániteľné následky.

34. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd mal za to, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku a podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je obsiahnuté vo výroku tohto uznesenia.

35. Bude úlohou súdu prvej inštancie a vecou následného procesného postupu, aby súd prvej inštancie začal z úradnej povinnosti podľa ustanovenia § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku konanie vo veci zmeny umiestnenia maloletého dieťaťa O. B., nar. XX. XX. XXXX, v rámci výkonu rozhodnutia, ktorým bola maloletému dieťaťu nariadená ústavná starostlivosť a v ktorom rozhodne o zmene umiestnenia maloletého dieťaťa z hľadiska jeho najvhodnejšej a najoptimálnejšej starostlivosti, do právoplatnosti ktorého rozhodnutia odvolací súd vymienil trvanie nariadeného neodkladného opatrenia.

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).